

Fleksibel anvendelse af data i testdagsmodellen!

Anders Fogh, Ulrik Sander Nielsen og Jørn Pedersen, Dansk Kvæg

Ved anvendelse af testdagsmodellen bliver ydelsesindekserne beregnet direkte ud fra koens ydelse på de enkelte kontroldage. Tidligere brugte vi 305-dages ydelsen i avlsværdivurderingen. Testdagsmodellen overflødiggør dermed omregningen af dagsydelse til en samlet 305-dages ydelse og forlængelsen af igangværende laktationer.

Ydelse indgår hurtigere i avlsværditalene

I dag bruger man alle kontrolleringer foretaget i intervallet 8-365 dage efter kælvning i avlsværdivurderingen. Det betyder generelt, at koens egne kontrolleringer indgår tidligere i avlsværditalene.

Dette kan illustreres ved en ko, der kælder den 15. februar 2006. Koen bliver kontrolleret den 1. marts - altså 15 dage fra kælvning. Koens egen kontrollering er foretaget mere end 8 dage fra kælvning, og den kan derfor indgå i avlsværditalene.

Figur 1. Røde kasser illustrerer de registreringer, som indgår i avlsværditalene pr. 1. marts og 15. april.

Koens egen præstation indgår ikke i de avlsværdital, som bliver beregnet pr. 1. marts 2006, da udtræk af ydelsesdata sker 1-1½ måned, før avlsværditalene bliver offentliggjort – det vil i dette tilfælde sige januar (se figur 1).

I den avlsværdivurdering, som bliver foretaget pr. 15. april 2006, indgår koens egen kontrollering, da udtræk af ydelsesdata sker i begyndelsen af marts, og koen kontrolleres den 1. marts.

Tidligere skulle koen vente på næste kontrollering, før dens egne ydelsesresultater indgik i avlsværdivurderingen. Dette kunne dermed først ske ved avlsværdivurderingen pr. 1. juni 2006.

Udgangspunktet for avlsværdivurderingen ved den tidligere og den nuværende metode er alle kontrolleringer foretaget i 1., 2. og 3. laktation. Generelt anvender vi derfor de samme kontrolleringer både i testdagsmodellen og ved den tidligere metode. Der er dog visse tilfælde, hvor vi kan anvende flere eller færre registreringer.

Færre gamle ydelsesregistreringer

I testdagsmodellen indgår kontrolleringer på køer tilbage til 1990. Tidligere indgik 305-dages ydelse i avlsværdivurderingen tilbage til 1982. Vi anvender dermed ikke de ældste registreringer i testdagsmodellen.

Årsagen, til at vi ikke anvender enkeltkontrolleringer fra 1982-1990 i testdagsmodellen, er, at de ikke er gemt i Kvægdatabasen. Det reducerede datagrundlag har dog kun en minimal betydning for de levende køers avlsværdital.

Flere ydelsesregistreringer for flyttede køer

Nogle køer bliver flyttet i løbet af laktationsperioden. Tidligere blev der kun anvendt ydelsesregistreringer for en flyttet ko i den besætning, hvor koen kælvende. I dag indgår alle kontrolleringer - uanset hvilken besætning koen har produceret i. Der er ingen krav til antallet af dage fra flytning til kontrol i den nye besætning.

Samme registreringer for ufuldendte laktationer

For køer, der ikke producerer i hele laktationen, er reglerne for anvendelse af kontrolleringer uændret i forhold til tidligere. Det drejer sig eksempelvis om donorkøer og køer, der afgår til slagting.

For donorkøer, der stoppes, indgår ydelsen ved kontrolleringerne efter stopdatoen ikke i avlsværditalle.

For afgåede køer indgår ydelsen fra den sidste kontroldag, før koen afgår, ikke i avlsværditalle.